Καταβολή διατροφής

Σουηδία

1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;

Σύμφωνα με το σουηδικό δίκαιο, υποχρέωση διατροφής ισχύει έναντι των τέκνων, συζύγων και διαζευγμένων συζύγων. Οι διατάξεις που διέπουν την υποχρέωση διατροφής μεταξύ των συζύγων εφαρμόζονται και για τους καταχωρισμένους συντρόφους.

Τέκνα

Οι γονείς είναι υπεύθυνοι για τη διατροφή των τέκνων τους, η δε σχετική υποχρέωση καθορίζεται σύμφωνα με το τι είναι εύλογο με βάση τις ανάγκες των τέκνων σε συνδυασμό με την οικονομική δυνατότητα των γονέων. Γονέας ο οποίος δεν έχει δυνατότητα να συμμετέχει στη συντήρηση του τέκνου του, δεν έχει υποχρέωση διατροφής του τέκνου.

Γονέας ο οποίος δεν ασκεί την επιμέλεια ούτε συνοικεί μόνιμα με το τέκνο, οφείλει να εκπληρώσει την υποχρέωση διατροφής του τέκνου καταβάλλοντάς του επίδομα διατροφής. Γονέας ο οποίος ασκεί την επιμέλεια από κοινού με τον άλλο γονέα ενδέχεται να έχει επίσης υποχρέωση να καταβάλλει επίδομα διατροφής. Αυτό ισχύει όταν το τέκνο συνοικεί μόνιμα μόνο με τον έναν γονέα, ανεξαρτήτως εάν αυτός είναι άγαμος ή συνοικεί με νέο σύντροφο.

Πρόσωπο το οποίο συνοικεί μόνιμα με τέκνο άλλου προσώπου και με τον γονέα που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου, έχει επίσης υποχρέωση διατροφής του τέκνου αυτού, εφόσον έχει τελέσει γάμο με τον γονέα ή έχουν αποκτήσει μαζί τέκνο/τέκνα. Ο πατριός ή η μητριά έχει ωστόσο υποχρέωση διατροφής του προγονού μόνο στον βαθμό που δεν είναι δυνατή η χορήγηση διατροφής από τον άλλο γονέα, δηλ. από τον γονέα με τον οποίο δεν συνοικεί ο πατριός ή η μητριά.

Το ύψος της διατροφής καθορίζεται με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία. Η σχετική συμφωνία είναι έγκυρη μόνον εφόσον καταρτίζεται εγγράφως παρουσία δύο μαρτύρων.

Τα μέρη μπορούν επίσης να συμφωνήσουν την καταβολή της διατροφής για το μέλλον ως εφάπαξ ποσού ή ανά χρονικά διαστήματα τα οποία υπερβαίνουν τους τρεις μήνες. Εάν το τέκνο δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, η σχετική συμφωνία πρέπει να εγκριθεί επίσης από την επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας.

Εάν το τέκνο δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, η εφάπαξ διατροφή καταβάλλεται στην επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας. Το ποσό που καταβάλλεται στην επιτροπή πρέπει να διατεθεί για τη σύναψη με ασφαλιστική εταιρεία σύμβασης ετήσιας προσόδου, ανάλογης με την υποχρέωση διατροφής, εκτός εάν αυτό αποκλείεται δυνάμει της συμφωνίας ή εάν η επιτροπή κρίνει ότι το σχετικό ποσό μπορεί να διατεθεί με άλλο τρόπο για τη διατροφή του τέκνου.

Η διατροφή προκαταβάλλεται ανά ημερολογιακό μήνα. Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει άλλους όρους καταβολής της διατροφής, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι.

Αγωγή για την καταβολή επιδομάτων διατροφής δεν μπορεί να γίνει δεκτή αναδρομικά για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα τρία έτη από τον χρόνο άσκησης της αγωγής, εκτός εάν συναινεί ο υπόχρεος της διατροφής.

Η αξίωση διατροφής καθίσταται μη εκτελεστή (παραγράφεται) πέντε έτη μετά τον χρόνο κατά τον οποίο κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή της διατροφής.

Ζευγάρια

Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση διατροφής έναντι αλλήλων. Εάν ο ένας σύζυγος δεν μπορεί να συντηρήσει πλήρως τον εαυτό του, ο άλλος οφείλει να συμμετέχει στην κάλυψη των προσωπικών αναγκών του πρώτου.

Έπειτα από την έκδοση διαζυγίου ισχύει η αρχή ότι κάθε σύζυγος είναι υπεύθυνος να συντηρεί τον εαυτό του. Ωστόσο, εάν ο ένας σύζυγος χρειάζεται οικονομική υποστήριξη για τη συντήρησή του για ένα μεταβατικό διάστημα, αυτός έχει δικαίωμα να λαμβάνει επίδομα διατροφής από τον άλλο σύζυγο σύμφωνα με το τι είναι εύλογο με βάση την οικονομική δυνατότητα του άλλου συζύγου και τις λοιπές περιστάσεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σύζυγος μπορεί να λαμβάνει διατροφή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Εάν οι σύζυγοι αδυνατούν να συμφωνήσουν ως προς τη διατροφή, η διαφορά μπορεί να παραπεμφθεί στο δικαστήριο.

Έπειτα από την έκδοση διαζυγίου, το επίδομα διατροφής καταβάλλεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εφάπαξ καταβολή της διατροφής εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι, π.χ. εάν ο σύζυγος υποχρεούται να προβεί σε καταβολή εισφορών σύνταξης.

Αγωγή για την καταβολή επιδομάτων διατροφής δεν μπορεί να γίνει δεκτή αναδρομικά για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα τρία έτη από τον χρόνο άσκησης της αγωγής, εκτός εάν συναινεί ο υπόχρεος της διατροφής.

Η αξίωση διατροφής καθίσταται μη εκτελεστή (παραγράφεται) τρία έτη μετά τον χρόνο κατά τον οποίο κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή της διατροφής.

2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενηλίκους;

Η υποχρέωση διατροφής των γονέων έναντι των τέκνων παύει γενικά να ισχύει όταν το τέκνο συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του. Ωστόσο, εάν το τέκνο δεν έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευσή του, η υποχρέωση των γονέων εξακολουθεί να ισχύει για όσο χρονικό διάστημα το τέκνο φοιτά σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, με ανώτατο όριο την ηλικία των 21 ετών. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως φοίτηση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα νοείται η υποχρεωτική εκπαίδευση ή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή άλλη αντίστοιχη γενική εκπαίδευση.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη κρατική αρχή στη Σουηδία η οποία να καθορίζει ή να συμβάλλει στον καθορισμό της διατροφής. Η καταβολή των ποσών διατροφής μπορεί να οριστεί είτε δυνάμει συμφωνίας είτε δυνάμει δικαστικής απόφασης. Εάν τα μέρη αδυνατούν να έλθουν σε συμφωνία, ο δικαιούχος πρέπει να απευθυνθεί στο πρωτοδικείο (tingsrätt) και να υποβάλει αίτημα κλήτευσης.

Για ερωτήσεις σχετικά με τη διεθνή διατροφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης (Försäkringskassan), η οποία είναι η κεντρική αρχή στη Σουηδία.

4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποιου βαθμού) ή ανηλίκου;

Γονέας ο οποίος ασκεί την επιμέλεια έχει δικαίωμα να λαμβάνει διατροφή για λογαριασμό ανήλικου τέκνου. Σε περίπτωση που έχει διοριστεί ειδικός κηδεμόνας, αυτός έχει δικαίωμα να ενεργεί για λογαριασμό του τέκνου.

5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Οι κανόνες που διέπουν τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων περιέχονται στον Κώδικα Γονικών Σχέσεων (föräldrabalken), στον Κώδικα Γαμικών Σχέσεων (äktenskapsbalken) και στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (rättegångsbalken). Σχετικές πληροφορίες παρέχονται επίσης από τα πρωτοδικεία.
Η δικαστική διαδικασία χορήγησης διατροφής υπέρ ανηλίκου διεξάγεται στον τόπο συνήθους διαμονής του εναγομένου. Εφόσον δεν υπάρχει άλλο αρμόδιο δικαστήριο, η υπόθεση δικάζεται από το Πρωτοδικείο της Στοκχόλμης.
Τα ζητήματα διατροφής μεταξύ συζύγων μπορούν να ρυθμιστούν στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου. Οι γαμικές διαφορές δικάζονται από το πρωτοδικείο του τόπου συνήθους διαμονής οποιουδήποτε των συζύγων. Εάν ουδείς των συζύγων έχει συνήθη διαμονή στη Σουηδία, η υπόθεση δικάζεται από το Πρωτοδικείο της Στοκχόλμης. Εάν η αξίωση που αφορά στην επιδίκαση διατροφής υπέρ του συζύγου δεν δικαστεί στο πλαίσιο της γαμικής διαφοράς, εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες περί δικαιοδοσίας, του κεφαλαίου 10 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.
Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (κανονισμός περί υποχρεώσεων διατροφής) θέτει τους κανόνες δικαιοδοσίας σε διασυνοριακές υποθέσεις.

6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδιάμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;

Όχι. Όποιος επιθυμεί να παραπέμψει την υπόθεση στο δικαστήριο πρέπει να υποβάλει αίτημα κλήτευσης στο αρμόδιο πρωτοδικείο.

7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;

Η δικαστική διαδικασία καθεαυτή δεν βαρύνεται με έξοδα στη Σουηδία, πέραν του τέλους υποβολής της αίτησης, το οποίο αντιστοιχεί σήμερα σε 900 SEK (σουηδικές κορώνες). Σε περίπτωση που ο αιτών έχει διορίσει νομικό σύμβουλο ή δικηγόρο, βαρύνεται με έξοδα. Η υποβολή αποδείξεων, π.χ. κλήτευση μαρτύρων, επίσης ενδέχεται να συνεπάγεται έξοδα.
Δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός των εξόδων, καθώς αυτά ποικίλλουν ανά υπόθεση.
Νομική συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Για τη χορήγηση νομικής συνδρομής σε υποθέσεις διατροφής απαιτείται να συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Τέτοιοι λόγοι συντρέχουν, για παράδειγμα, όταν λόγω περίπλοκων περιστάσεων επιβάλλεται η παροχή εκτενέστερης δικαστικής συνδρομής.
Εφόσον παρασχεθεί νομική συνδρομή, διορίζεται συνήγορος νομικής συνδρομής για να εκπροσωπεί τον αιτούντα, η αμοιβή του οποίου καταβάλλεται από το κράτος εφόσον δεν είναι σε θέση να την καταβάλει ο αιτών. Η νομική συνδρομή καλύπτει επίσης τα έξοδα υποβολής αποδείξεων, τα έξοδα έρευνας, διερμηνείας και μετάφρασης, καθώς και τα έξοδα διαμεσολαβητή. Το πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί νομική συνδρομή απαλλάσσεται επίσης από ορισμένα τέλη τα οποία καταβάλλονται στο δικαστήριο και στην Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης (Kronofogdemyndigheten).
Πρόσωπα τα οποία δεν είναι υπήκοοι της Σουηδίας και δεν είναι ή δεν έχουν υπάρξει κάτοικοι Σουηδίας μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή σε σχέση με αγωγή η οποία ασκείται στη Σουηδία, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Σε σχέση με αγωγή η οποία ασκείται ενώπιον αλλοδαπού δικαστηρίου, νομική συνδρομή μπορεί να παρασχεθεί μόνο σε πρόσωπα τα οποία είναι κάτοικοι Σουηδίας. Οι υπήκοοι όλων των κρατών μελών της ΕΕ έχουν ίδια δικαιώματα νομικής συνδρομής με τους υπηκόους της Σουηδίας. Υπήκοοι συγκεκριμένων άλλων χωρών έχουν επίσης τα ίδια δικαιώματα δυνάμει ειδικής διάταξης, η οποία προϋποθέτει την ύπαρξη έγκυρης συμφωνίας αμοιβαιότητας.
Ισχύουν ορισμένες ειδικές διατάξεις για τη χορήγηση νομικής συνδρομής σε διασυνοριακές διαφορές εντός της ΕΕ, π.χ. για τη διασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής σε συγκεκριμένες περιπτώσεις οι οποίες καλύπτονται από τον κανονισμό περί υποχρεώσεων διατροφής, σε σχέση με την υποχρέωση διατροφής που φέρει ο γονέας έναντι τέκνου το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του.
Πληροφορίες σχετικά με τη νομική συνδρομή παρέχονται από την Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής (Rättshjälpsmyndigheten).

8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής);

Η εκτίμηση του ύψους της διατροφής τέκνου βασίζεται σε νομικά κριτήρια. Γονέας που έχει υποχρέωση διατροφής έχει το δικαίωμα να παρακρατήσει από το φορολογηθέν εισόδημά του ένα ποσό για τη δική του συντήρηση. Αυτό περιλαμβάνει το κόστος στέγασης, το οποίο υπολογίζεται χωριστά σε επίπεδο που θεωρείται εύλογο. Οι λοιπές δαπάνες διαβίωσης υπολογίζονται με βάση ένα κατ' αποκοπή ποσό το οποίο είναι τιμαριθμοποιημένο. Ο εν λόγω γονέας μπορεί επίσης να επιφυλάξει ένα ποσό διατροφής στον/στη σύζυγο με τον/την οποίο/-α συνοικεί, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Τέλος, ο υπόχρεος διατροφής γονέας μπορεί να παρακρατήσει ένα ποσό για τη συντήρηση άλλων τέκνων με τα οποία συνοικεί. Το ύψος του εναπομένοντος ποσού που πρέπει να διατεθεί στο επίδομα διατροφής εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τις ανάγκες του τέκνου και από την ικανότητα του άλλου γονέα να αναλάβει τα έξοδα συντήρησης του τέκνου. Σε κάποιον βαθμό μπορούν να γίνουν εκπτώσεις για έξοδα επικοινωνίας.
Δεν υπάρχουν νομικά κριτήρια για το επίδομα διατροφής συζύγου. Ωστόσο, ορισμένα από τα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης χρησιμεύουν ως κατευθυντήριες γραμμές.
Το επίδομα διατροφής αναπροσαρμόζεται τιμαριθμικά προκειμένου να παραμένει πάντοτε σταθερή η οικονομική του αξία. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή αντανακλά τις μεταβολές που επέρχονται στις βασικές τιμές με βάση τον Κώδικα Κοινωνικής Ασφάλισης (socialförsäkringsbalken), εκτός εάν ορίζεται διαφορετική διάταξη αναπροσαρμογής στη δικαστική απόφαση ή στη συμφωνία η οποία ορίζει το ύψος της διατροφής. Η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης ορίζει ετησίως κατά πόσο το επίδομα διατροφής πρέπει να αναπροσαρμοστεί και σε ποιο ποσοστό. Η αναπροσαρμογή, η οποία συνήθως ισχύει από 1ης Φεβρουαρίου, εφαρμόζεται στα επιδόματα διατροφής τα οποία ισχύουν πριν από την 1η Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους.
Εάν συμφωνήσουν τα μέρη, μπορούν να τροποποιήσουν μια πάγια πληρωμή διατροφής υπογράφοντας νέα συμφωνία. Αυτό ισχύει ακόμη και αν το επίδομα διατροφής είχε καθοριστεί προηγουμένως με δικαστική απόφαση. Η σχετική απόφαση ή συμφωνία υπόκειται σε τροποποίηση από το δικαστήριο, εφόσον συντρέχουν λόγοι προς τούτο λόγω μεταβολής των συνθηκών. Για το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της έναρξης της δικαστικής διαδικασίας, αναπροσαρμογή η οποία αμφισβητείται από κάποιον αντίδικο μπορεί να ισχύσει μόνο με τη μορφή μείωσης ή αναστολής της διατροφής η οποία δεν έχει ακόμη καταβληθεί. Προκειμένου το δικαστήριο να αυξήσει το ύψος της διατροφής που καταβάλλεται στον πρώην σύζυγο λόγω μεταβολής των συνθηκών, πρέπει να συντρέχουν ειδικοί λόγοι.
Το δικαστήριο μπορεί επίσης να τροποποιήσει συμφωνία διατροφής εάν αυτή δεν είναι εύλογη με βάση τις συνθήκες που επικρατούν κατά τον χρόνο κατά τον οποίο αυτή κρίνεται ή λόγω άλλων περιστάσεων. Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επιστροφή διατροφής η οποία έχει ήδη καταβληθεί, μόνον εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι.
Εάν το ποσό διατροφής που καταβάλλεται περιοδικά υπέρ τέκνου έχει παραμείνει αμετάβλητο για χρονικό διάστημα έξι ετών, εξαιρουμένων των τιμαριθμικών αναπροσαρμογών, το δικαστήριο μπορεί να μεταβάλει το ύψος της διατροφής για το μέλλον, χωρίς την επίκληση ειδικών λόγων.

9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;

Το επίδομα διατροφής καταβάλλεται στον δικαιούχο. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, το επίδομα καταβάλλεται στον γονέα ο οποίος ασκεί την επιμέλεια και συνοικεί με το τέκνο.
Εάν το τέκνο δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, η εφάπαξ διατροφή καταβάλλεται στην επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας.

10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει οικειοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;

Είναι δυνατή η υποβολή αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης ενώπιον της Υπηρεσίας Αναγκαστικής Εκτέλεσης (Kronofogdemyndigheten). Η αίτηση υποβάλλεται προφορικά ή εγγράφως. Ο εκτελεστός τίτλος πρέπει να υποβάλλεται μαζί με την αίτηση. Υποχρέωση διατροφής η οποία έχει αναληφθεί εγγράφως ενώπιον δύο μαρτύρων σύμφωνα με τον Κώδικα Γαμικών Σχέσεων ή τον Κώδικα Γονικών Σχέσεων υπόκειται σε αναγκαστική εκτέλεση ως τελεσίδικη απόφαση με ισχύ δεδικασμένου.

11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Στην περίπτωση διατροφής τέκνου, η αγωγή για την καταβολή επιδόματος διατροφής δεν μπορεί να γίνει δεκτή αναδρομικά για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα τρία τελευταία έτη πριν από τον χρόνο άσκησης της αγωγής, εκτός εάν συναινεί ο υπόχρεος της διατροφής. Η αξίωση διατροφής καθίσταται μη εκτελεστή (παραγράφεται) πέντε έτη μετά τον χρόνο κατά τον οποίο κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή της διατροφής.

Στην περίπτωση διατροφής συζύγου, η αγωγή για την καταβολή επιδόματος διατροφής δεν μπορεί να γίνει δεκτή αναδρομικά για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα τρία τελευταία έτη πριν από τον χρόνο άσκησης της αγωγής, εκτός εάν συναινεί ο υπόχρεος της διατροφής. Η αξίωση διατροφής καθίσταται μη εκτελεστή (παραγράφεται) τρία έτη μετά τον χρόνο κατά τον οποίο κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή της διατροφής.

Ως προς την αναγκαστική εκτέλεση, ισχύουν διάφορες εξαιρέσεις σε σχέση με την κατάσχεση. Για παράδειγμα, τα είδη ένδυσης και λοιπά είδη προσωπικής χρήσης του υποχρέου, εφόσον είναι εύλογης αξίας, καθώς και συγκεκριμένα είδη οικιακής χρήσης και φροντίδας, εξαιρούνται από την κατάσχεση. Εάν ο υπόχρεος έχει οικογένεια, τα αντικείμενα τα οποία χρησιμοποιούνται από την οικογένεια ή για τις ανάγκες αυτής λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των ειδών τα οποία εξαιρούνται από την κατάσχεση.

Αντικείμενο κατάσχεσης μπορεί να αποτελέσει μόνο το τμήμα του μισθού ή εισοδήματος του υποχρέου το οποίο υπερβαίνει το ποσό που απαιτείται για τη διαβίωση του ιδίου και της οικογένειάς του. Το τμήμα του μισθού ή εισοδήματος του υποχρέου το οποίο δεν υπόκειται σε κατάσχεση (γνωστό ως «förbehållsbeloppet» ή «προστατευόμενο μέρος του εισοδήματος») καθορίζεται με βάση ένα σταθερό ποσό. Το σταθερό αυτό ποσό καλύπτει όλες τις συνήθεις δαπάνες διαβίωσης, με εξαίρεση τα έξοδα στέγασης, τα οποία καθορίζονται χωριστά και προστίθενται σε αυτό. Το σταθερό ποσό καθορίζεται ετησίως από την Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης.

12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;

Στη Σουηδία η Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης παρέχει συνδρομή για την είσπραξη της διατροφής. Στις διασυνοριακές υποθέσεις ο δικαιούχος μπορεί να λάβει διοικητική υποστήριξη από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την υποβολή αίτησης είσπραξης διατροφής στην Υπηρεσία Αναγκαστικής Εκτέλεσης.

13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;

Για τέκνα χωρισμένων γονέων η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να παρέχει στον γονέα που συνοικεί με το τέκνο και είναι επισήμως καταχωρισμένος στην ίδια διεύθυνση κατοικίας με το τέκνο επίδομα ίσο με 1 673 SEK μηνιαίως έως και τον μήνα κατά τον οποίο το τέκνο συμπληρώνει την ηλικία των 7 ετών, 1 823 SEK μηνιαίως έως και τον μήνα κατά τον οποίο το τέκνο συμπληρώνει το 15ο έτος της ηλικίας του και 2 223 SEK μηνιαίως από τον μήνα κατά τον οποίο το τέκνο έχει συμπληρώσει την ηλικία των 15 ετών. Η απόφαση καταβολής διατροφής εκδίδεται κατόπιν αίτησης στην Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης, υπηρεσία αρμόδια για θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Η διατροφή αποτελεί τον θεσμό μέσω του οποίου η κοινωνία διασφαλίζει ένα συγκεκριμένο επίπεδο διαβίωσης για τα παιδιά χωρισμένων γονέων, ακόμη και εάν ο υπόχρεος γονέας δεν εκπληρώνει την υποχρέωση διατροφής που υπέχει. Ο υπόχρεος γονέας οφείλει να εξοφλήσει το Δημόσιο, με βάση το εισόδημά του και τον αριθμό των τέκνων υπέρ των οποίων υποχρεούται να καταβάλλει διατροφή. Η υποχρέωση πληρωμής καθορίζεται μέσω διοικητικής διαδικασίας. Εάν το επίδομα διατροφής καταβάλλεται απευθείας στον γονέα ο οποίος ασκεί την επιμέλεια, το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης μειώνεται αντίστοιχα (ρύθμιση γνωστή ως συμπληρωματική διατροφή).

Εάν ο υπόχρεος γονέας διαμένει στο εξωτερικό ή διαμένει στη Σουηδία εισπράττοντας όμως μισθό ή άλλο εισόδημα στο εξωτερικό ή από χώρα του εξωτερικού, η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να υποδείξει στον γονέα ο οποίος ασκεί την επιμέλεια και συνοικεί με το τέκνο να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τον προσδιορισμό της υποχρέωσης διατροφής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης αναλαμβάνει να καταβάλλει επίδομα διατροφής στο τέκνο έως το ποσό το οποίο καταβάλλεται ως διατροφή από την υπηρεσία.

Δεν υπάρχει δυνατότητα σύζυγος να λάβει διατροφή από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης.

14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:

Στις διασυνοριακές υποθέσεις ο αιτών μπορεί να λάβει διοικητική υποστήριξη από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης. Η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης είναι η κεντρική αρχή σύμφωνα με τον κανονισμό περί υποχρεώσεων διατροφής της ΕΕ και τη Σύμβαση της Χάγης της 23ης Νοεμβρίου 2007 για την είσπραξη, σε διεθνές επίπεδο, απαιτήσεων διατροφής παιδιών και άλλων μορφών οικογενειακής διατροφής (Σύμβαση της Χάγης του 2007), καθώς και η υπηρεσία διαβίβασης/παραλαβής για τους σκοπούς της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1956 περί διεκδικήσεως διατροφής στην αλλοδαπή.

14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Βλ. απάντηση στην ερώτηση 14.

14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;

Τα στοιχεία επικοινωνίας της Υπηρεσίας Κοινωνικής Ασφάλισης είναι τα εξής:

Försäkringskassan (Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης της Σουηδίας)
Box 1164
SE-621 22 Visby
Sverige
Τηλ.: +46 (771) 17 90 00
Φαξ: +46 (10) 11 20 411
Ηλ. ταχυδρομείο: centralmyndigheten@forsakringskassan.se

Η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διευκολύνει την είσπραξη της διατροφής. Τα καθήκοντά της ως κεντρικής αρχής σύμφωνα με τον κανονισμό περί υποχρεώσεων διατροφής και τη Σύμβαση της Χάγης του 2007 απορρέουν αντιστοίχως από τον κανονισμό και τη Σύμβαση. Μεταξύ άλλων, η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης παρέχει υποστήριξη στους δικαιούχους διατροφής κατά την υποβολή αιτήσεων οι οποίες μπορούν να υποβληθούν μέσω της αρχής, π.χ. κατά την υποβολή αίτησης για την έκδοση απόφασης διατροφής στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το είδος της υποστήριξης που παρέχεται στους δικαιούχους, παρακαλείσθε να επικοινωνήσετε με την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης.

15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:

Δικαιούχος ο οποίος επιθυμεί να εισπράξει διατροφή σύμφωνα με τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1956 περί διεκδικήσεως διατροφής στην αλλοδαπή, πρέπει να υποβάλει αίτηση στην υπηρεσία διαβίβασης της χώρας του, η οποία εν συνεχεία προωθεί την αίτηση στην υπηρεσία παραλαβής της Σουηδίας (Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης).

Το ίδιο ισχύει για τα πρόσωπα τα οποία επιθυμούν να τύχουν της συνδρομής η οποία διατίθεται από τις κεντρικές αρχές δυνάμει του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής ή της Σύμβασης της Χάγης του 2007: τα πρόσωπα αυτά πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην κεντρική αρχή της χώρας τους, η οποία εν συνεχεία προωθεί την αίτηση στην κεντρική αρχή της Σουηδίας (Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης).

15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Δικαιούχος ο οποίος επιθυμεί να εισπράξει διατροφή σύμφωνα είτε με τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1956 περί διεκδικήσεως διατροφής στην αλλοδαπή, είτε με τον κανονισμό περί υποχρεώσεων διατροφής ή με τη Σύμβαση της Χάγης του 2007, πρέπει να υποβάλει αίτηση στην υπηρεσία διαβίβασης / κεντρική αρχή της Σουηδίας (Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης), η οποία διαβιβάζει την αίτηση στην αρχή παραλαβής της χώρας στην οποία κατοικεί και/ή έχει εισόδημα ο δικαιούχος.

Εάν, ως υπόχρεος διατροφής, επιθυμείτε να σας παρασχεθεί βοήθεια για να αλλάξετε, για παράδειγμα, ένα πάγιο επίδομα διατροφής, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την κεντρική αρχή της χώρας σας, η οποία θα διαβιβάσει την αίτηση στην κεντρική αρχή της Σουηδίας (την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης).

15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;

Βλ. απάντηση στην ερώτηση 16.

16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

Ναι. Η Σουηδία δεσμεύεται από το Πρωτόκολλο της Χάγης της 23ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής («Πρωτόκολλο της Χάγης»), οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται στην ΕΕ από τις 18 Ιουνίου 2011. Ο γενικός κανόνας που ισχύει δυνάμει του Πρωτοκόλλου της Χάγης είναι ότι εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της χώρας όπου έχει τη συνήθη διαμονή του ο δικαιούχος διατροφής. Προς διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου, ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα εφαρμογής του δικαίου του δικάζοντος δικαστή ή του δικαίου της χώρας της οποίας είναι υπήκοοι τόσο το τέκνο όσο και ο υπόχρεος, εάν η εφαρμογή του δικαίου της χώρας συνήθους διαμονής του τέκνου δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του τελευταίου. Τα μέρη μπορούν επίσης να καταρτίσουν συμφωνία επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου, ωστόσο το πεδίο εφαρμογής της σχετικής συμφωνίας περιορίζεται π.χ. στις περιπτώσεις διατροφής τέκνων ηλικίας έως 18 ετών.

17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δίκαιο θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;

Η Σουηδία δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης (βλ. απάντηση στην ερώτηση 20).

18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Βλ. απάντηση στην ερώτηση 7 για τις γενικές προϋποθέσεις όσον αφορά τη νομική συνδρομή.

Στις διασυνοριακές διαφορές εντός της ΕΕ, ισχύουν ορισμένες ειδικές διατάξεις για τη νομική συνδρομή. Όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής για την παροχή νομικής συνδρομής, αυτή παρέχεται δωρεάν εφόσον ο αιτών χρειάζεται συνήγορο και η συγκεκριμένη ανάγκη δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλο τρόπο.

19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Δεν προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου Η Ευρώπη σου.
Θα μας βοηθούσαν πολύ τα σχόλιά σας σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/03/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.